

2017-04-27
S2017/02634/FS (delvis)

Socialdepartementet

Folkhälsomyndigheten
831 40 Östersund

Uppdrag att kartlägga narkotikavanor bland ensamkommande barn och unga

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att ge Folkhälsomyndigheten i uppdrag att i samråd med Socialstyrelsen kartlägga omfattningen och typen av narkotikavanor bland ensamkommande barn och unga upp till 21 år.

Folkhälsomyndigheten får för uppdragets genomförande använda 750 000 kronor under 2017. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 6:2 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel, anslagsposten 9 Övriga åtgärder. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisition ska ske senast den 1 december 2017. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2018. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning över använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 15 december 2017.

Rekvisition, återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Riksdagen har antagit regeringens skrivelse En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT-politiken) (prop. 2010/11:47). Det långsiktiga mål 4 i den samlade strategin är att

antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak successivt ska minska.

Genom att tidigt uppmärksamma och ge stöd för att förändra skadliga och riskabla levnadsvanor kan samhället bidra till att förhindra att individer, familjer och andra närstående skadas, men också till en positiv ekonomisk, social och mer hälsoinriktad samhällsutveckling. I den samlade strategin anges att en av de mest effektiva metoderna för att i ett tidigt stadium förhindra att en person utvecklar ett risk- eller missbruk är tidig uppmärksamhet och rådgivning inom primärvården. Sådana insatser är särskilt effektiva om de riktas till personer som är på väg att utveckla ett riskbruk.

Det finns idag olika data som kan användas för att beskriva bruk och missbruk av narkotika och andra droger. Uppföljning av unga människors drogvanor görs årligen av flera myndigheter. Folkhälsomyndigheten ger ut Folkhälsan i Sverige med statistik om bl.a. drogvanor bland både vuxna och barn. Centrum för alkohol- och narkotikaforskning (CAN) gör årligen enkätundersökningar bland barn och ungdomar i årskurs 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasiet.

Ensamkommande barn och unga omfattas inte i tillräcklig utsträckning av dessa undersökningar och kunskapen om deras drogvanor är mycket bristfällig. Samtidigt kommer signaler från bl.a. CAN och beroendecentrum i Stockholm om förändringar i droganvändningen bland ensamkommande barn och unga, där missbruket av tyngre droger ökar. Enligt en rapport från Länsstyrelsen i Stockholm, På flykt och försvunnen (rapport 2016:25), har ett tjugotal kommuner uppgivit att kriminalitet och droger varit kända orsaker till att ensamkommande barn avvikit.

För att kunna komma till rätta med droganvändningen och ge barn och unga möjlighet till vård och behandling behöver kunskapen om droganvändningen bland ensamkommande flickor och pojkar, fördelade på kön,

stärkas. Bättre kunskap om droganvändningen bland ensamkommande behövs också för att kunna utveckla det fortsatta förebyggande arbetet mot droger.

På regeringens vägnar

Annika Strandhäll

Bo Pettersson

Kopia till

Socialstyrelsen

Finansdepartementet/BA

Finansdepartementet/SKA S3

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/KRIM

Justitiedepartementet/PO

Kammarkollegiet

Kriminalvården

Polismyndigheten

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN)

Sveriges kommuner och landsting